

Славу і Волю складниками цього ментального архетипу. Наш народ з часів Київської Русі мав свій ідеал рицарської слави .

Але козацька слава- це складник набагато ширшого Шевченківського мотиву Слави України .

У світовій філософській, літературній і громадській традиції Слава –поняття елітарне. Слава - атрибут і здобуток станової і духовної аристократії та окремо обранців долі народних героїв і народних митців.

У Шевченка Слава – атрибут національного буття надто козацького життя. Слава є свого роду критерієм і коригентом рівня громадського життя й самоусвідомлення. А творцем і носієм слави виступає все козацтво, як також типовій окремий козак. Глибока моральна мотивація слави робить її високим стимулом життєдіяльності українця козацького типу.

КАТЕГОРІЯ СЛОВА У ТВОРЧОСТІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Кременчуцька А.Р., студ. I курсу факультету обліку та фінансів
Науковий керівник – Гаврилюк Ю.М., канд. філол. наук, доцент кафедри
філософії

Слово для Тараса Шевченка було не тільки тим,чим він володів, а й тим, що ним володіло. Над його магічною силою він постійно застановлявся, намагаючись її зрозуміти, означити, вловити її пов'язаність з іншими силами життя. Тобто, слово-суб'єкт стає і словом-об'єкт, а й предметом осягнення та самооцінок, що в своїй сукупності складають важливий і сталий мотив Шевченкової поезії. Мотив цей своєю глибиною та емоційним багатством вписується в світову традицію сакрального, поетичного, філософського представлення Слова.

Містичне або сакральне розуміння Слова як богоданоїсвітотворної сили завжди було надзвичайно привабливим і внутрішньо близьким для поезії. Духовно потужне поетичне Слово цінувалося як щасливий дар Божий, а великий поет уявлявся обранцем Божим. Але мало в кого із великих поетів знайдемо таке постійне поєднання божественності Слова зі святістю правди і любові:

*Тойді вже сходила зоря
Над Віфлеємом. Правди слово,
Святої правди і любові
Зоря всесвітня зійшла!*

Особливого звучання цей мотив набуває у Шевченка, який гостро відчуває приниженість і упослідженість свого народу, він вимолює для України місію, щоб саме тут народилося для всього людства нове слово Божої істини. Ще одна небувала, Шевченкова трансформація біблійної ідеї Слова– Правди– це Боже слово в обороні людини, в пильнуванні її гідності, слово як Божа благодать.

І його слово боронило всіх «малих», «німих» і скривджених, він виповів їхні страждання, їхній гнів, їхні надії. Але це слово–і в цьому також унікальність Шевченка– було їхнім власним словом, яке пройшло крізь горнило Шевченкового духу. Він повертав народові його Слово. Саме в цьому

найглибший зміст Шевченкової формули утвердження свого народу та його мови супроти сил поглинання. Слово як космічна категорія (чи то в біблійному, чи то філософському сенсі) і Слова як сутності конкретного народу, що в ній означається духовність конкретної людини, отож і її мовна практика.

Коли Шевченко так високо мислив Слово поезії, за ним стояли багатство і краса рідної мови, що – як «наша дума, наша пісня», «наша слава» - «голосна та правдива, як Господа слово». Шевченко в українсько - поетичному, пісенному слові купався і зростав. Воно стало суб'єктом його особистості, рівнозначним отій неподільній Шевченковій традиції: Доля, Слава, Муза, - бо й Доля, і Слава, і Муза – в слові. Звідси такий інтимний стосунок до нього, постійні звертання, розмови зі своїм Словом. Шевченко постійно рефлексує над власним Словом, і ця рефлексія є формою рефлексії над своїм становищем у житті суспільства та над своєю місією для України.

Характерно «шевченівським» є постійне пов'язування сили Слова, його богонатхненності – з Правдою, а також Слово ллється – чи як тиха, лагідна вода, чи як бурхливий грізний потік, або – як сльоза. Шевченкові сльози можуть бути слізьми очищення й замирення, слізьми жалю і співчуття, але можуть бути й вогненними, можуть падати в землю, як і слово, ядерним зерном апокаліптичного зриву. Ось такий коловорот почуттів, пригод слова : від слова - зброї до слова-сльози, від громового «слова нового», яке правда «меж людьми криком пронесе» до слова «тихого», «тихо-сумного», «богобоязливого». Бо тихе слово знаменує повноту здійснення ідеалу та святість пам'яті борця.

ШЕВЧЕНКО – ПРОВІДНИК УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДУ

Кривошея Є.В. – студентка 2 курсу факультету менеджменту та економіки

Науковий керівник – кандидат історичних наук, професор Кравцов А.І.

Час від часу з'являється серед кожного народу така велика людина, яка на довгі століття стає тим провідником, за яким має йти народ. Саме такою людиною для українського народу є Тарас Григорович Шевченко.

У Шевченкові втілювався геній України. У ньому злилося й зосередилось усе велике й творче начало нашого народу. Він зумів відчувати його душу, вилити в своїх поезіях усі його бажання, всю тугу важкого життя і прагнення до свободи і щастя. Він вплинув на світогляд багатьох поколінь і вказав шлях, по якому маємо йти.

Т. Шевченко жив тоді, коли Україна була в неволі, коли за його словами: «Заснула Україна, бур'яном укрилась, цвіллю зацвіла». Бог, ніби втомившись дивитися на страждання українського народу послав митця, який зміг мотивувати народ до боротьби і якісних змін.

Його твори пробрили мур ворожості і байдужості до українського слова, піднісши нашу мову і літературу на нечувану доти височінь, а він сам набув нечуваної популярності. Поет отримав масове визнання українським народом,